

Betreft: Toelichting op Vaart in Veiligheid en samenwerking lokale toegangsorganisaties

Van : Astrid Rotering en Joost van der Hulst

Aan : Jack Werkman (voorzitter bestuurscommissie Jeugd Zeeland) en Olga Idema (programmamanager Jeugd)

d.d. : 17 mei 2021

Aanleiding

Woensdag 12 mei 2021 heeft de bestuurscommissie Jeugd van Zeeland ingestemd met de Business Case (BC) van JB west (dd 15 april 2021) met de volgende voorbehouden:

1. onder voorbehoud van de uitkomst van de vrijwillige transparantie
2. onder voorbehoud van de uitkomst van besluitvorming van de gemeenteraden voor financiering.
3. onder voorbehoud van schriftelijke instemming JB west van mondeling toegezegde kaders voor uitwerking in fase 2 (o.a. Vaart en Veiligheid, samenwerking lokale toegangsorganisaties en evaluatiemoment).

U heeft ons gevraagd om te reageren op deze voorbehouden.

Onderdelen ad1 en ad2

Gegeven ad1 en ad2 zijn wij akkoord dat de definitieve besluitvorming voor 4 juni 2021 is (i.p.v. 15 mei). Mondeling hebben we afgesproken dat we de trajecten met de medezeggenschapsraden (ondernemings- en cliëntenraden) en de vakbonden al wel opstarten zodat er geen onnodig tijdverlies optreedt.

De inhoud van de vrijwillige transparantie ligt bij de bestuurscommissie. Doch worden wij graag meegenomen in de formulering van de publicatie van de vrijwillige transparantie zodat deze straks ook aansluiten op de overeenkomst die we gezamenlijk gaan opstellen.

Onderdeel ad 3

Vaart In Veiligheid

In de BC van 15 april 2021 hebben wij het volgende geschreven over Vaart in Veiligheid (pag. 21 en 22).

“In de regio Zeeland zijn vooruitstrevende plannen gemaakt voor het opnieuw inrichten van de jeugdbeschermingsketen (onderdeel van landelijk actieprogramma Zorg voor de Jeugd, actielijn 5 (een van de 6 pilots) met als geformuleerd projectresultaat:

“Eén klantroute, opgezet vanuit de werkwijze 1 Gezin, 1 Plan, van eerste vraag tot en met maatregel en het afschalen daarvan, één vloeiende lijn, waarbinnen de veiligheid van het kind centraal staat en de perspectieven van het kind, de ouder en de professional als belangrijke uitgangspunten worden meegenomen. Dit doen we door ons te richten op een ander werkproces in de veiligheidsketen, gekoppeld aan de lokale toegang, het CJG en de wijkteams.”¹

¹ citaat uit: Vaart in Veiligheid projectplan 3^e versie 8 juni 2020 van Dwarsdoen en de samenwerkingspartijen Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis Zeeland, Intervence en Jeugdhulp Zeeland

De ervaringen uit deze pilot heeft als input gefungeerd voor het landelijke toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming². De komende jaren zullen wij in deze beweging blijven investeren en zullen wij ook beschikbare formatie inzetten om dit tot een succes te brengen. Vanuit JB west ondersteunen wij deze transitie volledig, dit wordt het nieuwe toekomst perspectief van de Jeugdbescherming.”

Hoe zien wij onze bijdrage aan de pilot Vaart in Veiligheid?

In onze BC zijn we er van uit gegaan dat 6 fte (€0,9 milj.) ingezet kan worden voor kennis en expertise voor de wijkteams én voor de pilot Vaart in Veiligheid (ViV).

In het addendum van 28 april 2021 hebben wij aanvullende informatie gegeven hoe extra budget voor kennis en expertise vorm te geven, als onze wettelijke productie (> €7 milj.) door de extra gezinnen die naar ons toe kunnen komen gezien de verwachte afbouw van Briedis, er uit kan zien. Als u kiest voor de minimale variant, 3 fte (€0,45 milj.) beschikbaar, zullen we samen naar andere financiële bronnen moeten zoeken om onze gezamenlijke ambities te kunnen realiseren.

Op het moment dat bestuurlijke fusie (vooralsnog 1 juli 2021) een feit is willen wij met prioriteit onze bijdrage gaan leveren aan ViV. In het tweede half jaar van 2021 kan dat op basis van de afspraken die gemaakt zijn met Intervence en vanaf 2022 met de nieuwe afspraken. Wij willen dat doen in samenspraak met alle betrokken partijen en met elkaar kijken waar we nu staan met ViV, wat zijn de overeenkomsten en de verschillen met het al eerder genoemde Toekomst scenario kind- en gezinsbescherming en wat is er voor nodig om weer goed in te voegen.

Dit kunnen wij natuurlijk niet alleen doen vanuit de JBwest Zeeland maar juist in samenspraak en verbinding met alle betrokken partijen. Van belang is dat de verantwoordelijke van de organisaties met elkaar overeenstemming hebben wat ze gaan doen en wat dat betekent voor de organisaties. Van tevoren moeten we ook afspraken maken hoe een ieder gefaciliteerd wordt, wat we daar voor gaan leveren en wat we doen als het niet lukt om ons aan de gemaakte afspraken te houden. Dit traject kan alleen maar slagen als alle partijen (Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, lokale toegangsorganisaties en de GI's) onderschrijven wat de doelen zijn.

Wij maken u er nog op attent dat, op dit moment de gemeente, ook de mogelijkheid heeft om extra middelen aan te vragen voor de pilot. Er is €15 milj. gereserveerd in het incidentele budget van €631 milj. dat het rijk beschikbaar stelt voor de knelpunten in het jeugdzorg domein.

Wij geloven in het Toekomst scenario kind- en gezinsbeschermers, sterker nog Astrid Rotering (RvB JB west) heeft meegedacht en geschreven aan het kabinetsvoorstel. Het netwerk wat zij daarin heeft opgebouwd kan ingezet worden voor Zeeland.

Om deze revolutionaire beweging te realiseren is het van belang dat zowel het rijk als de gemeenten hier capaciteit voor organiseren. In samenspraak met de gemeente bepalen we hoeveel capaciteit door JB west Zeeland wordt ingezet. De ervaringen die zijn opgedaan in ViV zijn daarin vanzelfsprekend leidend.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/30/tk-bijlage-toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming>

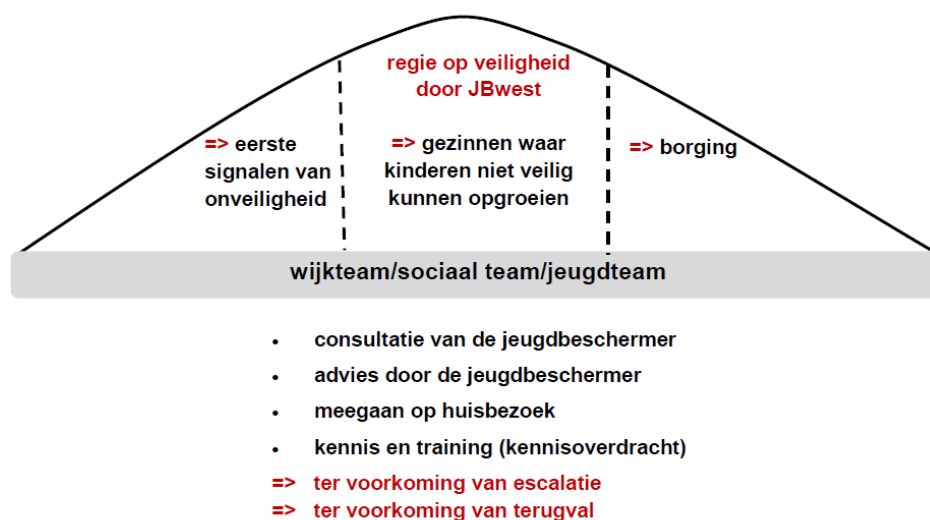
Samenwerking lokale toegangsorganisaties

In de BC hebben wij het volgende geschreven (pag. 20/21):

“In de regio’s waar JB west momenteel actief is hebben wij intensieve samenwerkingsafspraken met de wijk- en jeugdteams met als doelstelling:

- Het voorkomen van de inzet van zware en dure jeugdhulp doordat door tijdige inzet van de GI-expertise escalaties worden voorkomen³;
- Het eerder afsluiten van JBJR-maatregelen door de blijvende betrokkenheid van de wijk- en jeugdteams waardoor continuïteit geboden wordt;
- Het hele gezin in beeld blijft bij het wijk- / jeugdteam, inclusief de betrokken jongere of het kind.

Onderstaand is de samenwerking tussen het gemeentelijke wijk-/jeugdteam en de GI weergegeven:

De professionals van de wijk- en jeugdteams en de GI werken in een eerder stadium intensief samen in die gezinnen waar sprake is van onveiligheid. De samenwerking met de wijkteams kan hierbij op verschillende manieren vormgegeven worden door bijvoorbeeld consultatie en advies (bijv. collegiale consultatie, meegaan op huisbezoek, regie voeren tijdens een raadsonderzoek etcetera.)

Voor de provincie Zeeland zullen wij in de volgende fase onderzoeken hoe we deze kennis ook kunnen inzetten in Zeeland. Dat doen wij niet alleen, maar samen met het lokale veld. Onze ervaring is dat als je intensief samenwerkt het aantal ondertoezichtstellingen (OTS) en ook de duur ervan afneemt, inclusief de voorlopige ondertoezichtstellingen (VOTS) en dat er minder tijdrovende en kostbare overdrachtsmomenten zijn.”

Wij gaan graag in gesprek met de gemeenten hoe zij de samenwerking met ons zien. Dat kan op vele verschillende manieren, we kunnen bijvoorbeeld afspraken maken over uren inzet maar we kunnen dat ook doen op basis van duidelijke geformuleerde activiteiten, dat is aan de gemeente ofwel aan het samenwerkingsverband van de gemeenten. Als het ons lukt om eenduidige afspraken te maken die gelden voor alle gemeenten kunnen we meteen de verbinding met ViV borgen en voorkomen we extra administratieve en bureaucratische lasten. Dit heeft wel onze voorkeur.

³ Voorbeelden van zware, dure jeugdhulp zijn primair Behandeling met verblijf en wonen en secundair Dagbehandeling en dagbesteding, Ambulante jeugdzorg en Jeugdhulp op school.

De intensiteit van deze samenwerking is mede afhankelijk van het in te zetten budget, dat naast de uitvoering van de wettelijke maatregelen (pxq), vrijgemaakt kan worden, zoals hierboven beschreven.

Wij zijn er echter wel van overtuigd dat de expertise van de jeugdbescherming niet alleen ingezet moet worden voor het uitvoeren van de wettelijke opdracht maar juist ook kennis en expertise naar voren brengen zodat escalaties voorkomen worden. De bedoeling van de Jeugdwet is ook dat het inzetten van gedwongen overheidsbemoeienis (inzetten van de jeugdbescherming) alleen maar gebeurt als het ook echt nodig is, het voorkomen daarvan is een belangrijk uitgangspunt.

Verantwoorden en Evalueren

De opdrachtgever van JB west Zeeland zijn de gemeenten en daar hoort goed opdrachtnemerschap van JBwest Zeeland bij. De komende tijd zullen wij samen met de gemeenten het opdrachtgever/nemerschap verder vormgeven. Vragen als: wat bedoelen we hier nu precies mee, wie heeft welke rol en verantwoordelijkheid, wat kunnen we van elkaar verwachten, hoe ziet de escalatieladder eruit etc., zijn dan onderwerp van gesprek.

Wat in ieder geval bij goed opdrachtnemerschap hoort is dat wij ons verantwoorden over de activiteiten die wij uitvoeren van het beschikbaar gestelde budget. Ons voorstel is om 4 keer per jaar een zogenaamd Q gesprek te voeren. De input voor de Q is gesprek is tweeledig:

1. Kwantitatieve gegevens:
 - ✓ productie (wettelijke taken (pxq) en kennis en expertise),
 - ✓ verzuim
 - ✓ in- en uitstroom medewerkers
2. Kwalitatieve gegevens,
 - ✓ De samenwerking met onze justitie partners en de zorgaanbieders (voldoende zoorgaanbod)
 - ✓ Signaleren van trends in de regio
 - ✓ Voortgang ViV
 - ✓ Etc.

Het voorstel is om deze gesprekken twee keer per jaar ambtelijk te doen en 2 keer per jaar bestuurlijk. Tijdens de bestuurlijke overleggen kunnen we naast terugkijken en verantwoorden ook evalueren hoe het gaat en wat de kwartaal analyses betekenen voor de afspraken voor de komende jaren.

De overeenkomst die nu wordt opgesteld, in het verlengde van de BC, wordt de inzet van JB west Zeeland over 2022 afgesproken (zowel de wettelijke taken, waarbij we op basis van een gezamenlijke prognose de pxq bepalen als de inzet in ViV en in de lokale toegangsorganisaties). De afspraak voor de komende 5 jaar is, met uitzondering dat als we gezamenlijk concluderen dat er sprake is van extreme ontwikkelingen die invloed hebben op de wettelijke maatregelen (pxq), dat de minimale omzet €7 milj. is.